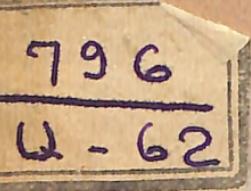

Ն. Կ. ԱՆՏԻՐՈՎ

ԳԻՉԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ
ՍԻՍԵՄԻ ՀԱՄԱՐ

6 8 2 0 0 8
1 9 3 4

25 OCT 2010

1796
A-62

Ն. Կ. ԱՆՏԻՊՈՎ

ՖԻԶԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ
ՍԻՍՏԵՄԻ ՀԱՄԱՐ

32061

Թարգմ. Հ. ԱՐԱԲՈՋԱՆ

4/4/10
ԿԱՅՈ

1984

12 FEB 2013

8619

000 00 25

Հեղական խմբ՝ Հ. Պետրոսյան
Տեխ. խմբագիր՝ Գ. Զեթյան
Սրբագրիչ՝ Ռ. Նշանակ

I

Վերջին ժամանակաշրջանում Փիզիկուլտ
շարժումը Խորհրդային Միության մեջ մեծ
թափ ստացավ՝ ընդգրկելով աշխատավորա-
կան լայն մասսաներին։ Պրոլետարիատի դիկ-
տատուրայի յերկրում, Փիզիկուլտուրայի շարժ-
ման հզոր զարգացումն անխղելիորեն կապված
է յերկրի սոցիալիստական վերակառուցման
հզորագույն հաջողությունների հետ, վորոնք
հանդես են բերում բանվոր դասակարգի կուլ-
տուրական աճ ու աշխատավորության կյանքի
նյութական-կենցաղային մակարդակի սիստե-
մատիկ բարձրացում։

Մեր կուսակցության գլխավոր գծի հի-
ման վրա, ճշտորեն կենսագործելով Փիզիկուլ-
տուրային աշխատանքների վերակառուցման
մասին Համ Կ(բ)Կ կենտկոմի վորոշումները
(1929 թ.), Փիզիկուլտ շարժումը հասել է բարձր
զարգացման։ Այս ժամանակամիջոցում Փի-
զիկական կուլտուրայի Համամիութենական
Խորհրդը մշակել է Փիզիկուլտ շարժման հիմ-
նական դրույթները, և մենք այժմ ունենք Փի-
զիկական կուլտուրայի մեր՝ պրոլետարական
սիստեմը։

Պետական սպառան

Տիպահան 8640

Հրատ. 3073

Պատկեր 1178

Տիպահան 2000

Նախ քան մեր՝ խորհրդային Փիզկուլտուրայի վերլուծմանն անցնելը հարկ ենք համարում կանգ առնել Փիզկուլտուրայի բուն եյության, նրա բովանդակության վրա:

Բոլորիս հայտնի յե, վոր Փիզիկական կուլտուրայի խնդիրն ե մարդու Փիզիկական դարձացումը: Նրա մեջ ուժի, ճարպկության, տոկության և վոչ պակաս գնահատելի այլ հատկությունների մշակումը:

Միանգամայն անվիճելի յե, վոր այդ հատկությունների մշակման համար անհրաժեշտ ե կիրառել Փիզիկական վարժությունների մեթոդները, ինչպես նաև ոգտագործել բնության բնական ուժերը—արեւ, ողը և ջուրը: Այս անվիճելի տեսակետների հիման վրա բուրժուական գիտնականները կաշվից դուրս են գալիս ապացուցելու, վոր կապիտալիստական հաստրակարգում Փիզիկական կուլտուրայի խնդիրն ե բացառապես մարդկության առողջացումը, հանգիստը, զվարճությունը և այլ՝ չհետապնդելով քաղաքական և վոչ մի նպատակ: Կապիտալիզմի ջատագովների այս տեսակետը հաստատվում ե բուրժուական Փիզկուլտուրային կազմակերպություններում իբր թե գոյություն ունեցող հավասարության սկզբունքով, վորի համաձայն Փիզկուլտուրայի մեջ ներդրավում են այդ ասպարիզում ամենից ավելի ընդունակները,

անկախ նրանց սոցիալական դրությունից և այլն:

Փիզկուլտուրայի փաստական վիճակը կապիտալիստական յերկրներում՝ նրա ապաքաղաքականության լավագույն հերքումն ե հանգիստանում:

Դասակարգային այն սուր պայքարը, վորն արտացոլում ե նաև Փիզկուլտուրայի ուսպորտի մեջ, ամենայն ակներևությամբ համոզում ե մեզ, վոր Փիզիկական կուլտուրան բուրժուովին ել ապադասակարգային մի կատեգորիա չե:

Ամբողջ աշխարհում գոյության ունեցող Փիզկուլտուրային ու սպորտային կազմակերպությունների բաժանումը միջազգային յերեք միությունների (բուրժուական կազմակերպությունները միացած են Ոլիմպիական կոմիտեյում, համաձայնողական ու ոԵֆորմիստական սպորտային միությունները՝ Լյուցերնի սպորտային ինտերնացիոնալում—ԿՍԻ-ում)՝ լավագույն ցուցանիշն ե Փիզկուլտուրային կազմակերպությունների դասակարգային բնույթի: Փաստորեն գոյություն ունի յերկու բանակ՝ բուրժուական և պրոլետարական. քանի վոր գեղին սպորտի կազմակերպությունները գտնվելով սոցիալ Փաշխտների ղեկավարության տակ՝ հանդիսանում են բուրժուական կազմակերպությունների կցորդը:

Ոգտվելով բանվոր դասակարգի մեջ հեղա-

ժոխական տրամադրությունները խեղղելու
բազմապիսի մեթոդներով, վոչ մի միջոց
չխնայելով բանվոր դասակարգին հեռու պա-
հելու հեղափոխությունից, լրացած բուրժու-
ազիան, բայցի վտաշիկանական կոպիտ ուժից,
ոգտագործում ենակ Փիզկուլտուրան, վոր-
պեսզի ստեղծե իր կողմից հովանավորվող
կազմակերպությունները:

Մասսայական այդ կազմակերպություն-
ները հաճախ բազկացած լինելով քաղաքակա-
նությունից վոչ այնքան բանիմաց մարդկան-
ցից՝ բուրժուազիայի նուրբ խաղի հետեւան-
քով դառնում են վերջինիս համար մի նոր մի-
ջոց՝ բանվոր դասակարգի դեմ մզվող պայքա-
րում:

Ֆիզկուլտուրային կազմակերպություննե-
րի միջոցով բուրժուազիան արտադրային
կարգով ռեզերվ ե պատրաստում պատերազմի
համար, ստեղծում ե Փաշխոտական բնույթի իր
մարտական կազմակերպությունները, սրանց
մեջ Փիզկուլտուրային պարապմունքների մի-
ջոցով նախապատրաստում ու կոփում իր
մարդկանց, վորոնք պատրաստ են առաջին իսկ
ազդանշանին ջախջախելու և գնդակահարելու
բանվորներին: Ֆարբիկ-գործարանային սպորտ
կազմակերպությունների միջոցով ևս նա
ստեղծում ե իրեն յենթակա մարդկանց կա-
դրեր՝ ոգտագործելով նրանց վորպես շտրեյկ-

բրեխերներ, վորոնք դավաճանում են բանվո-
րական հեղափոխական շարժմանը:

Բուրժուազիան ներգրավելով բանվորնե-
րին իր սպորտային կազմակերպությունների
մեջ՝ հեռացնում ե նրանց պրոլետարական,
դասակարգային պայքարից և թուլացնում
պրոլետարիատի ուժը: Ֆիզկուլտուրային կազ-
մակերպությունների «ասպարազաքական» լի-
նելու լոգունգը, վոր ցուցաբերվում ե բուր-
ժուազիայի կողմից, հանդիսանում ե խարեռու-
թյուն բանվորական մասսաներին, քանի վոր
բանվորների կողմից ապաքաղաքականու-
թյուն՝ նշանակում ե դավաճանություն սեփա-
կան դասակարգին:

Կարելի յե բերել շտրեյկբրեխերների և
վոստիկանության ու ժանդարմերիայի ոգնա-
կանների դերում բուրժուական սպորտ կազ-
մակերպությունների անդամների յելույթների
անհաշիվ փաստեր՝ հեղափոխական պրոլետա-
րիատի դեմ մզվող պայքարից: Դեռ ավելին,
բուրժուական սպորտի առաջնորդներն իրենց
յելույթներում այլևս չեն աշխատում թագցը-
նել, վոր Փիզկուլտուրային շարժումն ոգտա-
գործվում ե իրենց կողմից վորպես բուրժուա-
զիայի մարտական մի ջոկատ: Իրենց եյու-
թյամբ բուրժուականից վոչնչով չեն տարբեր-
վում մոցիալ-դեմոկրատների Փիզկուլտուրա-
յին կազմակերպությունները: Իրենց սպորտ
կազմակերպությունների միջազգային ընույթի

մասին տարվող խոսակցություններով սոցիալ-դեմոկրատներն աշխատում են քողարկել կապիտալիստական շահագործումը։ Դասակարգային խաղաղություն քարոզելով նրանք գործնականում նպաստում են բուրժուազիային՝ պրոլետարիատի հեղափոխական շարքերը ջախջախելու գործում։ Գերմանիայի փորձերից մենք տեսնում ենք, թե ինչպես սպորտի սոցիալ-դեմոկրատական առաջնորդները, զենաթափ արին մասսաներին ֆաշիզմի դեմ մըդվող պայքարում և Փաշխտների առաջին իսկ հարվածից ծունկ չոքեցին նրանց առաջ։ Նրանք մի նամակով դիմեցին ֆաշիստական իշխանություններին՝ պատրաստակամություն հայտնելով իրենց կազմակերպությունները յենթարկել ֆաշիզմի ռեժիմին։

Սակայն հետաքրքիր ե իմանալ, թե վորոնք են բուրժուական ֆիզկուլտ աշխատանքների մեթոդները։ Մեզնում հաճախ կարելի յե հանդիպել բուրժուական ֆիզկուլտուրայի մեթոդների վերաբերյալ բավական մակերեսային հասկացողության։ Այսպես, միանգամայն հեշտ չե այն տեսակետը, վոր իրը բուրժուազիան զբաղվում ե միմիայն սպորտով, որտեղաւատականությամբ, այսուղից բղխող ձըդտումներով դեպի ռեկորդները, պրոֆեսիոնալիզմը և այլն։ Ընդհակառակը, բուրժուազիան աշխատում է ոգտագործել բոլոր մեթոդները, կազմակերպչական բոլոր ձևերը, ներգործելու

բոլոր միջոցները, վորպեսզի սրանց միջոցով կարողանան յենթարկել մարդկանց իր ազգեցությանն և իշխել նրանց վրա։ Բուրժուազիան վոչ մի ճիգ չի խնայում, վորպեսզի իր բանակի շարքերում ու իր գասակարգային Փաշխտական կազմակերպություններում կարողանա ձեռք բերել Փիզիկական բազմակողմանի գարգացում, վորպեսզի մարդկանց կարողանա դարձնել ավելի տոկուն և ավելի հարմարեցված իմպերիալիստական պատերազմների ու դասակարգային պայքարի համար։

Ֆիզիկական բազմակողմանի գարգացումն արմատացնելով՝ բուրժուազիան միաժամանակ տանում ե Փիզկուլտ կազմակերպությունների մեջ իր գաղափարախոսական աշխատանքը։ Թագնվում ե դասակարգային դեմքը, ցուցադրվում են «համապետական», «համաժողովրդական» շահեր, «ազգային հպարտություն», «ազգային արժանապատվություն», «Փիզիկական առողջացում», և այս ցուցանակների տակ պատրաստում վոչ միայն Փիզիկապես բազմակողմանիորեն զարգացած մարդայիկ կապիտալիստական հասարակության և առաջին հերթին իր պետության համար բարեհույս պաշտպան։

Մասսաների մեջ Փիզիկական բազմակողմանի զարգացման գաղափարներն արմատացնելու միջոցներից մեկը հանդիսանում է բուրժուազիան կազմակերպությունների կող-

մից կիրառվող խրախուսանքը, թեկուզ և
մարմնամարագկան ու սպորտիվ կրծքանշան-
ների և ձեռվլ: Գերմանիայում կա յերեք աս-
տիճանի կրծքանշան՝ բրոնզից, արծաթից և
վոսկուց: կրծքանշան ստանալու համար քըն-
նություններ կատարվում են ըստ հինգ խմբե-
րի—սրտի, թոքերի, մկանային, ուժի, ֆիզի-
կական ընդհանուր զարգացման, ինչպես նաև
արագության տոկնության: Սպորտային կրծ-
քանշաններ կան նաև Շվեյցիայում և բուրժու-
ական այլ յերկրներում:

Բուրժուազիան սպորտին հատկապես մեծ
ուշադրություն է դարձնում: Նա հսկայական
զումարներ ե ծախսում հրաշագեղ ստաղիոն-
ների շինարարության, տոների կազմակերպ-
ման և այլ նպատակների համար: Շոայլաբար
պարզեատրելով հաղթողներին, ճոխ ու փար-
թամ ցուցադրելով սպորտի մրցումները՝ բուր-
ժուազիան ըստ ամենայնի ժողովրդականա-
ցնում ե սպորտը:

Բուրժուազիան չեմպիոնների կուլտը կա-
տարելագործման ե հասցել: Հաղթողին
փառք ու պատիվ մատուցելով՝ քողարկվում ե
այն խսկական նպատակը, վորին ցանկանում ե
հասնել բուրժուազիան Փիզիուլուրային կաղ-
մակերպությունների միջոցով:

Կապիտալիստական հասարակարգում Փի-
զիկական կուլտուրայի միջոցով՝ աշխատավո-
րության առողջացման լոգունզն ամբողջովին
յերկերեսանիություն ե: Այդ խաթերայությու-

նը մերկացրել են դեռևս գիտական մարքսիզմի
հիմնադիրները:

«Կապիտալ»-ի 1-ին հատորում Մարքսը
հետեւյալ կերպ ե բնորոշում կապիտալիզմի
հարաբերությունն աշխատավորության ա-
ռողջացման նկատմամբ.

— «Բանվորն իր ամբողջ կյանքում,
առանց բացառության, վոչ այլ ինչ ե յե-
թե վոչ միմիայն բանվորական ույժ, ուս-
տի և այն ամբողջ ժամանակը, վոր նրա
տրամադրության տակ ե, բնականաբար և
իրավամբ ներկայացնում ե բանվորական
ժամանակ, և հետեւապես ամբողջու-
թյամբ պետք ե մտնի կապիտալի ինքնաճ-
ման պրոցեսի մեջ: Ինչ վերաբերում ե այն
ժամանակին, վորն անհրաժեշտ ե մարդ-
կության մտավոր զարգացման համար,
սոցիալական Փունկցիաների կատարման,
ընկերական շիման, ազատ խաղի, Փիզի-
կական կամ մտավոր ուժերի համար...
այդ բոլորը դատարկ բաներ են: Հավելյալ
աշխատանքի հանգեց ունեցած իր գայլի
ագահությամբ կապիտալը չուռ և տալիս
բանվորական որվա վոչ միայն բարոյա-
խոսական, այլ և զուտ Փիզիկական մաք-
սիմալ սահմանները: Նա հափշտակում ե
այն ժամանակը, վորն անհրաժեշտ ե աճ-
ման, զարգացման և մարմնի առողջու-
թյունը պահպանելու համար: Նա կողոպ-

տում ե այն ժամանակը, վորն անհրաժեշտ ե ող արեի լույս ծծելու համար։ Այսպիսով կապիտալիստական արտադրությունը վոչ միայն գեպի կործանում, և տանում ժարդկային բանվորական ուժը, վորից խղլում են զարգացման և դործունեության նորմալ ու ֆիզիկական պայմանները, այլև տանում ե գեպի վաղաժամ հյուծում և վոչնչացնում»¹⁾։ Այսպիսի հետեւթյուն մենք գտնում ենք նաև Ենգելսի մոտ, «Անդի Դյուրինդ»-ում։

«Աշխատանքի բաժանումով մասերի բաժանվեց և ինքը՝ մարդը։ Նրա վորեե գործունեյությունը զարգացնելու նպատակով զոհարերվեցին Փիզիկական ու հոգեոր բոլոր այլ հատկությունները։ Մարդու այս մանրացումն աճում է աշխատանքի բաժանման հետ միաժամանակ, վորն իր բարձր աստիճանին և հասնում մանուֆակտուրայում. . . Խոշոր ինդուստրիայի մեքենացումը բանվորին մեքենայի դարձնում է մեքենայի հասարակ մի կցորդ»²⁾։

Սոցիալիզմի ուսուցիչների արած այս հետեւթյունը ամբողջովին հաստատված է կապիտալիստական զարգացման վողջ ընթացքում

¹⁾ «Կապիտալ», հատոր I, գլուխ 8.

²⁾ «Անտի-դյուրինդ» 211 էջ, 1932 թ. հրատ.։

և հատկապես ակներև կերպով հաստատվում է այժմ, յերբ կապիտալիստական աշխարհում տիրող ամենախոր ճգնաժամի հետեւանքով չտեսնված գործազրկություն ե տիրում։ Բացեիրաց գոյություն ունի պրոլետարների մի հսկա բանակ՝ զրկված գոյությունը պահպանելու բոլոր միջոցներից։ Սակայն աշխատողներն ել սրանցից ավելի նախանձելի պայմաններում չեն գտնվում։ Ուստի բուրժուազիայի խոսակցություններն աշխատավորությանը Փիզիկուլտուրայի միջոցով առողջացնելու մասին, այն աշխատավորությանը, վորն ստիպված է ապրել կիսաքաղց, աշխատել գարշելի պայմաններում, յերբ նա մտածում է վոչ թե Փիզիկուլտուրայի, այլ քաղցից չմեռնելու մասին, —ուղղակի ծաղրի յեն նման։

Այսպիսով ինչպես բուրժուական, նույնպես և համաձայնողական Փիզիկուլտուրային կազմակերպությունները կապիտալիստական հասարակարգում հանդիսանում են զեկավար դասակարգերի վարչական մեխանիզմի անբաժան մասը, վորի նպատակն է ուժեղացնել աշխատավորության շահագործումը և խեղդել հեղափոխական շարժումը։

II

Միանգամայն այլ վիճակում է դանվում Փիզիկական կուլտուրան ԽՍՀՄ-ում։ Խորդային Միության մեջ Փիզիկական կուլտուրա-

յի նպատակն ե ծառայել աշխատավորության գործին։ Կոմունիստական կուսակցության և էշխանության վողջ քաղաքականությունն ուղղված ե հասարակությունը նոր ձեմով վերակառուցելուն, աշխատանքի, կենցաղի և կուլտուրայի նոր պայմաներ ստեղծելուն։ Մենք տեսնում ենք, վոր մեր սոցիալիստական հասարակության առաջարժման յուրաքանչյուր քայլ բարելավում ե բանվորի ու վողջ աշխատավորության դրությունը։ Խորհրդային պետության հոգսն այժմ այն ե, վոր կարողանա ստեղծել նոր մարդ, վորը լինի Խորհրդային Միության արժանավոր քաղաքացի։

Նոր մարդու մշակմանն ուղղված բոլոր միջոցառումների մեջ կարեվորագույն տեղերից մեկը գրավում ե Փիզկուլտուրան։ Փիզկուլտուրան ակտիվ մասնակցություն ե ցույց տալիս մարդու մշակման հսկայական աշխատանքներին և հանդիսանում ե ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցողների կոմունիստական դաստիարակության որդանական մի ողակը։ Խորհրդային Փիզկուլտուրայի խնդիրները ձևակերպված են ընկ։ Ստալինի հետեւյալ խոսքերում։

«Մենք պետք ե աճեցնենք բանվորների մի նոր սերունդ՝ առողջ, կենսուրախ, վոր ընդունակ լինի բարձրացնելու խորհրդային յերկը հզորությունն ու իր կրծքով պաշտպանելու նրան թշնամու հարձակումներից»։

Այսպիսով խորհրդային Փիզկուլտուրայի նպատակն ե աշխատավորության առողջացումը, նա աջակցում ե աշխատավորների քաղաքական դաստիարակությանը, խելացի հանգստի կազմակերպմանը. այդ ել հենց հանդիսանում ե դաստիարակումը նոր մարդու, վորը պատրաստ ե աշխատանքի, մեր սոցիալիստական աշխատանքին, պատրաստ ե պաշտպանելու իր պրոլետարական հայրենիքը։ Խորհրդային Միության բոլոր միջոցառումների կոմպլեքսում մեր Փիզիկական կուլտուրան նոր մարդու ստեղծման գործի հզոր լծակն ե։ Միայն բանվոր դասակարգն ե, վոր իշխանությունն իր ձեռքը վերցնելով ընդունակ ե կենսագործելու աշխատավորության առողջացումը։

Ֆիզկուլտ կազմակերպությունների առաջնական մեծ ու պատվավոր խնդիր ե դըրված—ամբողջ յեռանդով միանալ սոցիալիստական հասարակության շինարարության ընդհանուր գործին, վորպեսզի բանվոր դաստիարագի աշխատանքի ու կենցաղի հետ կապված բոլոր հարցերը լուծելով, կարողանանք լայնորեն ու խորությամբ ծավալել Փիզկուլտ աշխատանքի բազմատեսակ ու հետաքրքիր ձևերը, դրանով իսկ աջակցելով նոր մարդու ավելի արագ տեմպերով ստեղծմանը, վորն անհրաժեշտ ե մեր սոցիալիստական հասարակությանը։

ԱՍՀՄ-ի Փիզկուլտուրայի այս խնդիրները ձևակերպվել են Համ Կ(թ)Կ կենտկոմի 1925 թվի վորոշման մեջ։ Սակայն կուսակցության ԿԿ-ի այս վորոշումը Փիզկուլտ կազմակերպությունները կատարել են վոչ միանգամից։ Յեղել է ժամանակ, յերբ Փիզկուլտ կազմակերպությունները չեն կարողացել գտնել ճիշտ ուղին, այս իսկ պատճառով, կուսակցության ԿԿ-ը 1929 թվին իր վորոշման մեջ նշել է Փիզկուլտ շարժման անբավարար վիճակը, վորն արտահայտվել եր բանվոր դաստկարգի լայն մասսաների թույլ ընդգրկմամբ, ուեկորդամենական թեքմամբ, վարչական հակասություններով և այլն։

Մեր կուսակցության կենտրոնական կոմիտեն ընդգծել է հատկապես ուեկորդամենական թեքման վնասակարությունը, վորը լայնորեն դարդացել եր մեր Փիզկուլտ շարժման մեջ։ Ուեկորդամենական թեքման հիմնական հետեանքը յեղափ այն, վոր սպորտն ոժանդակ գործ լինելուց դարձափ ինքնանպատակ՝ սպորտը սպորտի համար։ Մասսայական ու դաստիարակչական աշխատանքը նետվեց մի կողմ, զոհ գնաց ուեկորդամոլության, վոչվոք չեր դեկավարում աշխատավորության մասսայական Փիզկուլտ ուսուցումը, վոչվոք այդ խնդրով չեր դրազվում։

Աշխատանքի այդ վիճակն առաջ բերեց շատ ցավալի հետևանքներ։ Մեր Փիզկուլտ

կազմակերպությունների շարքերը 1927-28 թ. ընթացքում վոչ միայն չաճեցին, այլև մինչև անգամ՝ սկսեցին նվազել։

Անցյալի սխալները չկրկնելու և ճիշտ աշխատանք տանելու համար պետք է պարզենք այն պատճառները, վորոնք Փիզկուլտ շարժումը հասցրին այդ վիճակին։

Առաջին պատճառը Փիզկուլտ կազմակերպությունների ապաքաղաքականությունն եր։ Նեկալարները չեյին հասկացել կուսակցության կենտկոմի միանգամայն պարզ ցուցմունքներն աշխատանքի քաղաքական բնույթի մասին։ Փիզկուլտուրային կազմակերպությունների ղեկավար ընկերները կարծում եյին, վոր Փիզկուլտուրան վոչ թե քաղաքականություն ե, այլ առողջացում և հանդստություն։ Այս տեսակետը խախտեց Փիզկուլտ շարժման հիմնական բովանդակությունը, վորն իր աշխատանքներում չի ունեցել քաղաքական պարզորոշ գիծ, չի կարողացել դառնալ մասսայական, պրոլետարական մի կազմակերպություն։ Դեռ ևս չջախջախված կապիտալիստական դասակարգի կողմից պրոլետարական պետության դեմ մղվող դասակարգացային ամենասուր պայքարի պայմաններում մասսայական մի կազմակերպության կողմից ցուցաբերվող ապաքաղաքականությունը՝ նշանակում եղութանքակություն դասակարգացային թշնամուն։

Հետևյալ պատճառը, վորը նպաստում եր Փիզկուլտ կազմակերպությունների անթափարար աշխատանքին, համարվում եր Փիզկուլտուրայի ճիշտ սիստեմի բացակայությունը։ Այն, ինչ մենք ունեինք Փիզկուլտուրայի խորհրդային սիստեմի մեթոդների բնագավառում 1925-29 տարիներում, ցույց ե տալիս այդ նույն սիստեմի բացարձակ անկարողությունը։ Նեկավարները Փիզկուլտ չարժման մեթոդական հարցերը համարում եյին տեխնիկական մի գործ և գցում եյին այսպես կոչված «մասնագետների» վրա։

Այսպիսով փաստորեն աշխատանքի ամբողջ մեթոդիկան գտնվում եր հին մասնագետներից բաղկացած մի խմբակի ձեռքը, վորոնք խորհրդային տեսք եյին տալիս բութուական հին, վատթարագույն տիպի տեսություններին։

Սիստերի յերկրորդ պատճառը կազմակերպության բութուական սկզբունքներն եյին։ Բութուազիայի մոտ Փիզկուլտուրայի կազմակերպությունները կցվում են ակումբներին։ Այս տերիտորիալ սկզբունքը դրվեց և մեր Փիզկուլտ չարժման հիմքում։ Այսպիսով ստեղծվեցին և սկսեցին առանց հսկողության աշխատել փաստորեն վոչփի չյենթարկվող սպորտ կազմակերպություններ, վորոնք կտրմած եյին պրոլետարական կազմակերպությունների ամբողջ սիստեմից։ Կազմակեր-

պական այդպիսի կառուցվածքն իհարկե նպատակահարմար եր, վորպեսզի ի մի հավաքեյին հակապրոլետարական բոլոր տարրերին և հնարավորություն տային նրանց անցկացնելու իրենց քաղաքականությունը Փիզկուլտ կազմակերպություններում։

Աշխատանքի դրվածքի վրա բացասական ազդեցություն եր ունենում նաև Փիզկուլտ կաղըերի բացակայությունը։ Աեփական պրոլետարական կաղըերի ստեղծման գործով վոչ վոք չեր գրադպում, գժվար եր այդ կաղըերն ստեղծել, քանի վոր չկար Փիզկուլտ աշխատանքի կնկրետ բովանդակություն։ Ի՞նչ սովորեցնեյին այդ կաղըերին—վոչվոք չդիտեր այդ։

Ահա այն հիմնական պատճառները, վորոնք արգելակում եյին փիզկուլտ չարժման դարգացումը։ Այդ պատճառներով կե 1929 թ. ընկ. Լ.Մ. Կազանովիչի ամենաակտիվ մասնակցությամբ իստագույն գնահատականը տվեց Փիզկուլտ չարժման դրության մասին և ցույց տվեց, թե ի՞նչպես պետք ե ուղղել աշխատանքները, ինչպե՞ս պետք ե վերակառուցել Փիզկուլտ կազմակերպությունները, վորպեսզի իսկապես հնարավոր լինի լրիվ կատարել նրանց առաջ դրված խնդիրները։ Այդ վորոշմամբ Համ. Կ(Բ)Կ կենտկոմը հանձնարարեց ԽՍՀՄ ԿԳԿ՝ նախագահության Փրակցիային՝ Կենտղործկոմին եից ստեղծել Ֆիզիկական

Կու լոտութայի Համամիութենական Խորհուրդ՝
ԽՍՀ Միության պետական զեկավար մարմնի
Փունկցիաներով։ Հանձնարարվեց սույն վո-
րոշման համաձայն վերակազմել նաև տեղա-
կան մ.կ. խորհուրդները դարձնելով վերջին-
ներն վերպես Փիզկուլտ շարժումը զեկավարող
պետական մարմիններ, վորոնք յենթարկվելու
յեն ԽՍՀՄ ՖԿԴԽ-ին։

III

Այդպիսով յենելով Փիզկուլտ շարժման
առաջ դրված խնդիրերից և հաշվի առնելով
անցյալի սխալները՝ անհրաժեշտություն ըդ-
ուցվեց Փիզկուլտուրայի այնպիսի սիստեմ
մշակելու, վորը հնարավորություն տար ամ-
բողջ աշխատաքը դնելու քաղաքական գդալի
բարձրության վրա, դարձնելու այն դասա-
կարգայնորեն նպատակային, հասկանալի ու
մատչելի սոցիալիզմի միլիոնավոր կառուցող-
ներին։

Ֆիզիկական դաստիարակության մեր
սիստեմն այնպես պետք է լինի, վոր յուրա-
քանչյուր աշխատովոր հասկանա, թե ի՞նչ
գործնական նպատակ է դնում իր առաջ Փիզ-
կուլտուրայի կազմակերպությունը և ի՞նչպի-
սի մասնակցություն պետք է ցուցաբերի ինքը
առաջադրված այդ խնդիրների լուծման հա-
մար։ Աշխատանքի մեթոդներն այնպես պետք
ե լինեն, վորոնք հնարավորություն տան

Փիզկուլտուրայի անմիջական աշխատանքները
կատարելով՝ զուգակցել այդ աշխատանքները
ըանփոր դասակարգի ընդհանուր խնդիրներին,
Փիզկուլտ կոլեկտիվը միացնելով կուսակցու-
թյան ու իշխանության կողմից առաջադրված
կարևորագույն կամպանիաներին ու միջոցա-
ռումներին։

Խորհրդային Միության Փիզկուլտ շարժ-
ման անհրաժեշտ եր մշակել պրոլետարիատի
իր սիստեմը, վորը հնարավորություն տար
կատարելու այն խնդիրները, վորոնք դրված
են իր առաջ կուսակցության կկ կողմից։ Այդ
սիստեմն իր արտօհայտությունը գտավ
«պատրաստ աշխատանքի ու պաշտպանու-
թյան» կոմպլեքսի մեջ։ «ՊԱՊ» կոմպլեքսը
տալիս է մի շարի քննությունների նորմաներ-
վագք, վոստյուն, լող, թիսվարում, մարմնի
ձգում, նետում, հեծանիվ, ծանրությունների
տեղափոխում, զահուկներ, ռազմա-սանիտա-
րական գիտելիքների մինիմում և այլն։ ՊԱՊ-ի
սիստեմը վճռում է հետեւյալ խնդիրները։

1. Աշխատավորության ֆիզիկական բազ-
մակողմանի գարգացում և առողջացում։ Այս
ձեռք է բերվում այն վարժությունների ընտ-
րությամբ, վորոնցից կազմված ե կոմպլեքսը։

2. Նախապատրաստում աշխատանքի ու
պաշտպանության։ Ֆիզիկապես բազմակող-
մանիորեն դարձացած մարդու ավելի քան ա-
ռողջ ու տոկուն լինելով՝ ավելի մեծ չափով ե

պատրաստված ամեն տեսակի աշխատանքի: Բացի այդ, կոմպլեքսի ցուցանիշներից մեկն ել հանդիսանում ե այն, վոր Փիզկուլտուրնիկն իր աշխատանքների մեջ պետք ե լինի որինակելի հարվածային: Ի լրումն այս բոլորի, մը-շակված և առավոտյան լիցքերի և արտադրության մեջ կատարվելիք Փիզկուլտ ընդմիջումների սիստեմ, վորոնք արդեն գործնականում կիրառվում են և հնարավորություն են տալիս Փիզիկական մինիմալ ուժերի վատնումով մաքսիմալ չափով բարձրացնել աշխատանքի արտադրողականությունը:

Պաշտպանության նախապատրաստումը ձեռք ե բերվում ինչպես Փիզիկական բազմակողմանի զարգացմամբ, նույնպես և կոմպլեքսի մեջ մտնող մի շարք ուազմակերարկելի ունակություններ յուրացնելով ինչպես հրաձություննե, հակադարձով ուղարկելու, նունակներ նետելու, մեխանիզմներ վարել (տրակտոր, ավտո, մոտոցիկլ) խոչընդուներ հաղթահրել և այլն:

Աշխատանքի ու պաշտպանության նախապատրաստումը ձեռք ե բերվում նաև Փիզկուլտուրնիկի քաղաքական ակտիվությունը բարձրացնելով: Ֆիզկուլտ աշխատանքների գուգակ ցումը տնտեսական, քաղաքական ամեն տեսակի կամպանիաներին՝ իր արտահայտությունն ե գտել եստաֆետներում, արտելքներում, զանազան տոնակատարություններում, ձեռնար-

կությունների արտադրական կյանքին ակտիվ մասնակցության ցույց տալու մեջ և այլն:

2-րդ աստիճանի «ՊԱՊ» կոմպլեքսը, բացի Փիզկուլտ շարժման բնագավառում յեղած դեմելիքներից Կարմիր սպորտինտերի գործունելություններից, սանմինիմումի անհրաժեշտ կատարումից, վորոնք սահմանված են առաջին կոմպլեքսով, Փիզկուլտուրնիկից պահանջում ե Փիզկուլտ կոլեկտիվում հասարակական ակտիվ աշխատանք կատարել:

Այս բոլորը նպաստում են Փիզկուլտուրնիկների քաղաքական ակտիվության բարձրացմանը, ընտելացնում նրանց հասարակական ոգտավեա աշխատանքի, մեր կազմակերպության ատամներին դարձնում իսկական Փիզկուլտուրնիկներ, պրոլետարական պետության քաղաքացիներ՝ այս բառի լավագույն իմաստով:

3. Կոմպլեքսը հնարավորություն ե տալիս ամենալայն չափով կազմակերպելու խելացի հանգիստը: Այս ձեռք ե բերվում սպորտի և սպորտային խաղերի բոլոր տեսակներու ծավալելով: Ֆիզիկական զարգացման մեր սիստեմի բնորոշ տարբերությունը բարձրացնութեալ սիստեմներից, բացի դասակարգայնորոլոր սիստեմներից, բացի դասակարգայնորեն նպատակային լինելուց, հանդիսանում ե նաև բազմակողմանի զարգացման համար կատարվող աշխատանքի զուգակցումն սպորտի ամենալայն ծավալման հետ: Վորպես ընդ-

Հանուր կանոն, բուրժուական ֆիզկուլտ
կազմակերպությունները բաժանվում են
յերկու խմբի՝ մարմնամարզական՝ ընդհա-
նուր զարգացում ավող, և սպորտային խմբեր։
Սրանք բոլորն ել ինքնուրույն գոյություն
ունեն և մրցում են իրար հետ։ Բացի այդ,
սպորտ կազմակերպությունները սովորաբար
ավելի մեծ ծավալ ունեն և ավելի մեծ քանա-
կությամբ անդամներ են ընդդրկում։ Ֆիզկուլտ
կազմակերպությունների՝ իրարից անջատ
գոյություն ունենալու հետևանքը լինում է
այն, վոր սպորտային կազմակերպություն-
ները չեն պարապում և չեն ել կարող պարապել
իրենց անդամների ֆիզիկական առողջացման
գործով, քանի վոր նրանց աշխատանքի հիմքը
հանդիսանում է նեղ սպորտը՝ իրեն հատուկ
ուեկորդամենական բոլոր յերեսույթներով, վո-
րոնց արդյունքը լինում է վոչ այնքան ընդհա-
նուր առողջացում, վորքան միակողմանի զար
գացում, դրանով իսկ հաշմելով մարդկանց։

Իսկ մեր ՊԱՊ. սիստեմն իր մեջ միացնում
է Փիզիկական բազմակողմանի զարգացումն
ու սպորտի առանձին ձևերը։ Սպորտի տարրեր
ձևերից գոյություն ունեցող սեկցիաները մի-
աժամանակ զբաղվում են Փիզկուլտուրնիկնե-
րին պատրաստելով քննությունների առանձին
տեսակների նորմաները տալուն, մարզում
են սպորտամեններին և կազմակերպում սպորտ
մրցումներ։ Այսպիսով լրիվ միասնություն ե-

ստեղծվում Փիզիկական բազմակողմանի զար-
գացման և սպորտի աշխատանքներում։

Մեր սիստեմը բաժանվում է յերկու կոմ-
պլեքսի՝ առաջին և յերկրորդ աստիճանների։
Առաջին աստիճանի կոմպլեքսը Փիզկուլտուր-
նիկներին առաջադրում է զուտ մինիմալ պա-
հանջներ։ Ֆիզիկապես առողջ մարդը, կանո-
նավոր պարապմունքների դեպքում, մի տար-
վա ընթացքում կարող ե բոլորովին ազատ
կերպով տալ սահմանված բոլոր նորմաները։

Եերկրորդ աստիճանի կոմպլեքսը հիմնա-
կանում պարունակում է քննության նույն
ձևերը։ Մակայն կատարման տեխնիկայի տե-
սակետից առաջադրում է ավելի բարձր պա-
հանջներ և Փիզիկական ավելի մեծ պատրաս-
տականություն։

Առաջին կոմպլեքսը կազմված է մատչելի,
նկատի ունենալով, վոր այն պետք է տան
լայն մասսաները։

Յերկրորդ կոմպլեքսը, վորպես իր կա-
տարմամբ ավելի բարդ և դժվար կոմպլեքս,
ներկայումս պետք է պատրաստի Փիզկուլտու-
րայի հրամկազմ։ Յերբ մասսաներն առաջին
կոմպլեքսին տիրապետեն, 2-րդ կոմպլեքսն ել
պետք ե դառնա բոլոր Փիզկուլտուրնիկների
սեփականություն։

Մեր Փիզկուլտ կազմակերպությունների
վողջ աշխատանքները պետք է դրվեն այս խըն-

դիրներին համապատասխան ձևով։ Յերկու կոմպլեքսների սիստեմներն ել ընդգրկում են բոլոր կազմակերպությունները. արհմիությունների ինքնագործ շարժումը, կարմիր բանակը, «Դինամո»-ն, կոլտնտեսային գյուղը։ Քննությունների առանձին ձևերի նորմաները սահմանված են ըստ տարիքի, ուստի այդ նորմաները կարող են տալ վոչ միայն յերիտասարդները, այլև մեծահասակները։

«ՊԱՊ»-ի սիստեմն ընդգրկում է նաև դպրոցների բոլոր տեսակները։ Քննությունների առանձին տեսակների նորմաները դպրոցական ծրագրում բաժանված են ըստ տարիների։ Ցածր խմբակներում, մանկական տարիքի առանձնահատկությունները նկատի առնելով՝ սահմանվել են ամենատարրական յեղանակները, այնուհետեւ այդ յեղանակներն աստիճանաբար բարդանում են և 16-17 տ. հասակում, յոթնամյակը կամ իննամյակն ավարտելու ժամանակ, աշակերտությունն արդեն այնքան պատրաստված է լինում, վորագատ տալիս ե 1-ին կոմպլեքսով սահմանված բոլոր նորմաները։

Բուհերն ու տեխնիկումները, ինչպես Փիզիկուտ պարտադիր պարապմունքների կարգով, նույնպես և ինքնագործ կազմակերպությունների գծով պատրաստում են 2-րդ կոմպլեքսը տալու համար։

Ֆիզիկական բազմակողմանի գարգացումը խրախուսելու նպատակով կոմպլեքսի բոլոր նորմաները տվողներին ՊԱՊ-ի կրծքանշան է տրվում։

Առաջին կոմպլեքսի կրծքանշաններից մինչև որս բաց ե թողնված 550 հազար հատ։ Մոտ ապագայում կհաստատվի նաև 2-րդ աստիճանի կրծքանշանը։

Դպրոցականների Փիզիկուլտ պարապմունքները մեծապես խրախուսելու համար մշակվում են «Պատրաստ յեղիր աշխատանքի ու յերկրի պաշտպանության» հատուկ կոմպլեքս։ Այս կոմպլեքսի նորմաները տվողներին կտրվի հատուկ կրծքանշան, վորը պետք է հիշեցնին ՊԱՊ-ի կրծքանշանը։ Այսպիսով Փիզիկուլտուրայի այս սիստեմը յուրաքանչյուր աշխատավորի առաջ զնումը և միանդամայն կոնկրետ խնդիրները, վոր անհրաժեշտ է կատարել՝ խորհրդական ֆիզկուլտուրնիկ դառնալու համար։

Մասսաների մեջ «ՊԱՊ» կոմպլեքսի գաղափարներն ավելի արագ թափով արմատացնելու և նորմաները տալու դործի մեջ ավելի տեծ քանակությամբ աշխատավորներ ներգրավելու նպատակով մենք յուրաքանչյուր բանվորի պետք ե ընդառաջենք վոչ միայն կոմպլեքսով, այլ նաև սպորտի առանձին տեսակներով, նրանցից յուրաքանչյուրին ներգրավելով սպորտի այն տեսակի մեջ, վորը նրան ավելի յե հետաքրքրում։

Ֆիզկուլտ կազմակերպությունների ամբողջ աշխատանքների հիմքը պետք է լինի ուսուցումը։ Փիզկուլտ շարքերը մտնող յրուաքանչյուրին վրբը նոր և սկսում պարապել սպորտի այս կամ այն տեսակով, մենք պարտավոր ենք սովորեցնել ինչպես սպորտի տվայլ տեսակի տեխնիկային տիրապետելը, նույնպես և տվյալ տեսակում մարզգելու մեթոդները։

Միայն սիստեմատիկ ուսուցման միջոցով մենք կկարողանանք հետաքրքրություն արթնացնել դեպի աշխատանք, դեպի սպորտի առանձին տեսակի մեջ կատարելողործվելը, դեպի նորմաները ճիշտ տալը և Փիզկուլտ կուլտիվներին ակտիվ մասնակցելը։ Այսպիսով մեր վողջ աշխատանքներում հսկայական չափով անում ե սպորտի դերը։ Սպորտի միջոցով մենք վճռում ենք գործնական խնդիրներ—աշխատավորության ներգրավումը Փիզկուլտուրայի մեջ, ՊԱՊ-ի նորմաները տալու համար ուսուցանելու և սպորտ մբցումները կազմակերպելու գործը։

Աշխատանքի այս ամբողջ սիստեմը ճշտորեն լուծում ե Փիզկուլտ շարժման մեջ գոյություն ունեցող ռեկորդների և ռեկորդսմենների հարցը։ Միանգամայն պարզ է, վորինչքան շատ մեծանան Փիզկուլտուրնիկների շարքերը, վորքան լավ գրված լինի կոմպլեքսի և սպորտի առանձին տեսակների ուսուցումը, այնքան ավելի շատ ռեկորդներ և ռեկորդ-

սմեններ կունենանք։ Մրա մեջ վոչ մի վատ բան չկա։ Ուեկորդոմենականության վատ կողմնայն եր, վոր մասսաների ուսուցման փոխորեն, ամբողջ ուշադրությունն ուղղված եր առանձին ռեկորդսմեններ մարզելու վրա։ Մասսայական Փիզկուլտուրային աշխատանքների ճիշտ կազմակերպմամբ, Փիզկուլտուրնիկների ճիշտ ուսուցմամբ սահմանված ռեկորդը Փիզկուլտուրայի համար ագիտացիոն մի միջոց կհանդիսանա։ Յուրաքանչյուր տարի Փիզկուլտ կոլեկտիվների և Փիզկուլտուրնիկների համարապային շքերթի գծով անցկացվող կոնկուրս-ստուդատականները հանդիսանում են Փիզկուլտ առանձին կազմակերպությունների փոխադարձ մրցման ամենից ավելի ճիշտ ձեւը և նրանց կազմակերպվածության, կարգապահության ու մարտունակության մասսայական ստուգումը։

Փիզկուլտուրայի մեր սիստեմի ճշտության լավագույն ապացույցը հանդիսանում են այն 4 միլիոն մարդիկ (բացի գպրոցներից), վորոնք պարապում են կոմպլեքսի նորմաները տալու գործով, և այն 800 հազարը (առ 1-ն ու գուստոսի 1933թ.), վորոնք լրիվ տվել են կոմպլեքսի առաջին աստիճանի նորմաները։

Այս թվերն արգեն իրենք խոսում են իրենց մասին։ Անկասկած մենք այժմ ունենք մեծ նվաճումներ։

Նման արդյունքների մենք հասել ենք շը-

նորհիվ ճշտորեն կիրառվող գծի, չնորհիվ մեր աշխատանքներում արհմիութենական ու կոմյերիտական կազմակերպությունների կողմից գուցաբերված ակտիվ մասնակցության, չընորհիվ այն անխոնջ ու ամենորյա ղեկավարության, վոր հանդես են բերում կառավարությունն ու կառավարական մարմինները գեղի Փիզկուլտ շարժումը. և հատկապես չնորհիվ այն մեծ ոժանդակության և ուշադրության, վոր ցույց ե տալիս ընկ. Ստալինը, վորին Խորհրդային Միության Փիզկուլտուրնիկներն ամենյան իրավամբ համարում են իրենց լավագույն բարեկամը:

Խորհրդային Փիզկուլտ շարժման հզոր թափը պահանջում է սահմանել համապատասխան կազմակերպական ձեեր:

Այժմ Փիզկուլտուրային բոլոր կազմակերպությունները կառուցված են արտադրական սկզբունքով, միանգամայն համապատասխանելով հասարակական բոլոր կազմակերպություններին: Մակայն տվյալ շրջանում այս դեռ բավական չե, և մենք տեսնում ենք, թե ի՞նչպես Փիզկուլտ կազմակերպությունների աշխատանքներում հայտնաբերվում են մի շարք թերություններ: Դրանք հատկապես արտահայտվում են Փիզկուլտուրնիկների թույլ կարգապահությամբ, վորը կազմակերպական պարզորոշ ձեերի բացակայության արդյունք, և հանդիսանում:

Մեզնում հաճախ Փիզկուլտ կոլեկտիվները գոյություն ունեն լոկ անվանապես, քանի վոր յուրաքանչյուր ցանկացող կարող ե լինել կոլեկտիվի անդամ և այն ել առանց մուտքի վորեւե վճարի: Այս բոլորը պատճառ ե դառնում զգալի հոսունության:

Կոմպլեքսի նորմաները տվողների մեծ մասը Փիզկուլտ կոլեկտիվի անդամներ չեն, վորովհետեւ դրա համար չկա վորեւե խթան: Մինչդեռ կոմպլեքսի բոլոր նորմաները լրիվ տվողները պետք ե հանդիսանան Փիզկուլտ կոլեկտիվների հիմնական կմախքը, այնինչ վիստորեն նրանք լուծվում են Փիզկուլտուրնիկների ընդհանուր մասսայի մեջ:

Այս նույն չձեւակերպված վիճակումն են գտնվում նաև արհմիություննական Փիզկուլտ կազմակերպությունները: յուրաքանչյուր արհմիության մեջ արհմիության համապատասխան մարմնին կից գոյություն ունի «Փիզկուլտ բյուրոյի» սիստեմ: Այդ Փիզկուլտ բյուրոները միանգամայն իրավագուրկ մարմիններ են, ուստի իրենց այդ իրավագուրկության, համապատասխոն կադրերի բացակայության և արհմիության կողմից դրանց վրա քիչ ուշադրություն դարձնելու պատճառով դրանք զեկավար մարմիններ չեն հանդիսանում: Բնականաբար այդպիսի ժամանակում նրանք անկարող են կազմակերպական վորեւե ազդեցություն ունենալ կոլեկտիվի հիմնական Փիզ-

կուլու ողակի աշխատանքները բարելավելու
տեսակեաից:

Այս պատճառով, յեթե մենք ցանկանում
ենք բարձրացնել Փիզկուլու շարժումը և դնել
կազմակերպվածության ու կարգապահության
ավելի բարձր աստիճանի վրա, անհրաժեշտ է,
վոր կտրուկ կերպով վերջ տանք Փիզկուլու կազ
մակերպությունների՝ մինչ այժմ գոյություն
ունեցող անկերպարանության:

Ֆիզկուլու ասպարիզում մեր ունեցած հա-
ջողություններն այժմ հնարավորություն են
տալիս մեզ հարց հարուցելու յուրաքանչյուր
արհմիության կից «Դինամո»-ի տիպի կամա-
վոր Փ. կ. ընկերություն ունենալու մասին:

Կամավոր ընկերություններ պետք է
ստեղծվեն լայն ինքնագործներության հի-
մբունքներով, արհմիությունական համապա-
տասխան մարմնի ընդհանուր ղեկավարու-
թյամբ և այլ աշխատանքներում կոմյերիտա-
կան կազմակերպությունների ակտիվ մաս-
նակցությամբ:

Ընկերության իսկական անդամ կարող է
լինել միայն «ՊԱՊ»-ի առաջին աստիճանի
կոմպլեքսը լրիվ տվողը: Մյուսները, վորոնք
դեռևս տալիս են նորմաները և պարապում
սպորտի առանձին տեսակով, կարող են ըն-
դունվել վորակես ընկերության թեկնածուներ
կամ մրցող-անդամներ:

Այսպիսի կառուցվածքը հնարավորու-

թյուն կտա յուրաքանչյուր ընկերության
ներսում առանձնացնելու նորմաները լրիվ
տվողներին, նրանց ճշտորեն կազմակերպելու
և ոգտագործելու նրանց՝ ընդհանրապես ընկե-
րության աշխատանքներն ուժեղացնելու հա-
մար:

Այդպիսի ընկերություններ պետք է ստեղ-
ծել նաև ինքնագործ շարժման այլ ճյուղերում
(կոռպերացիա, կոլխոզներ և այլն): Ստեղ-
ծելով կազմակերպորեն վորոշակի կառուց-
վածք ունեցող Փիզկուլուրային կամավոր
ընկերություններ, գրանով իսկ մենք կստեղ-
ծենք լիազես ձևակերպված մի կազմակեր-
պություն: Ֆիզկուլու կոլեկտիվի ներսում
տարվելիք աշխատանքը պետք է կազմակերպ-
վի այն հաշվով, վոր հնարավորություն տրվի
մասսայաբան Փիզկուլու աշխատանքների հե-
տադա լայն ծավալման (նոր անդամներ
ներդրավել, «ՊԱՊ»-ի նորմաները տալ) և
սպորտի առանձին ձևերի տեխնիկայի բարձ-
րացման: Այս բոլորը ձեռք կբերվեն Փիզ-
կուլու կոլեկտիվներում սպորտի տարբեր տե-
սակներից դպրոցներ ստեղծելու միջոցով:
Մինչև այժմ սպորտի առանձին տեսակներին
տիրապետելու և տեխնիկան բարձրացնելու
աշխատանքներով Փիզկուլու կազմակերպու-
թյուններն իրոք չեն զբաղվում: Այս պատ-
ճառով հիմնականում սպորտի վողջ աշխա-
տանքները և սպորտի նոր նվաճումները (ոե-
կորդները) մատնվել ենին ինքնահօսի: Կոլեկ-

տիվներում գոյություն ունեցող սպորտի տարբեր տեսակների դպրոցներն իրենց սիստեմատիկ ուսուցմամբ հնարավորություն պետք է տան սպորտի հիմնակոն տեսակների տեխնիկան ամենաբարձր աստիճանի վրա գնելու։ Զուգընթացաբար սպորտի տեխնիկայի բարձրացման աշխատանքը պետք է տարվի վորպես մասսայական միջոցառում, այսինքն՝ սպորտի տարբեր տեսակների ուսուցմամբ անհրաժեշտ ե ընդգրկել առաջին կոմպլեքսի նորմաները տվողների մեծ մասին և սիստեմատիկաբար ներդրավել նրանց հետազայտում ևս նորմաները տալու մեջ։

IV

Վոր այժմ մեր առջև մի առանձին հաստատակամությամբ անհրաժեշտություն է ծագում ֆիզկուլտ աշխատանքը բարձր աստիճանի վրա զնելու և վոր վերակառուցման հարցերը բավականաչափ հասունացել են, այդ կարելի յե հետեւցնել մեր Փուտրոլիստների հավաքական թիմի և թյուրքիայի խաղացողների մասնակի որինակից։

Մի քանի ընկերներ ԽՍՀՄ-ի հավաքական թիմի պարտության պատճառը համարում են այն, վոր իբր այդ թիմի մեջ մտել եյին թույլ խաղացողներ, և վոր մեզ մոտ ընդհանրապես խաղի տեխնիկան բարձր չե։ Սակայն թե այս և թե մյուս պատճառաբանությունները ճիշտ

չեն։ Հավաքական թիմի խաղացողները մեր Միության մեջ լավագույն խաղացողներն են յին, և նրանք ցուցաբերել եյին սքանչելի տեխնիկա, այսպես վոր ուժերի փոխհարաբերության տեսակետից, մեր հավաքական թիմի պարտությունը պատահականություն է։ Սապարտությունը կազմակերպական տեսակետից այս պարկայն կազմակերպական տեսակետից այս պարտությունը բոլորովին պատահական չեր։

Բանն այն է, վոր հավաքական թիմով վոչ վոք լրջորեն չեր զրանդվում, և այդ թիմը համարյա թե չեր մարդկում։ Մեզ մոտ ինչվոր սովորությունն ե դարձել, վոր հավաքական թիմերը կազմվում են խաղից միայն հինգ որ առաջ։ Այնինչ խաղի մեջ պահանջվում է վոչ միայն խաղացողների անհատական վորակ, այլև նրանց ընդհանուրի կողմից վարժված խաղ։ Այս մասին մենք հաճախ մոռանում ենք, խաղ։ Այս մասին մենք հաճախ արդյունքը հատկանա այս մոռացկոտության արդյունքը հատկանա պես ցայտուն կերպով արտահայտվեց ԽՍՀՄ-ի պահանջման ժամանակ։ Պետք է կտրուկ հարց զնել ամբողջ սեղոնի ընթացքում հավաքական թիմ ստեղծելու մասին և հնարավորություն տալ վել զնելու մասին և հնարավորություն տալ նրանց մարդկելու։ Ի հարկե, Փիզկուլտուրայի աշխատանքների վերակառուցումը չի սահմանափակվում միայն թիմերի ընտրության և նախակլում միայն թիմերի ընտրության և կազմակերպման հարցերով։ Մեր խնդիրն ավելի լայն է։

Սպրոտը մեզնում մեծ թափ և ստացել,

և բազմակողմանի ֆիզիկական զարգացումը չի կարող առաջադիմել առանց սպորտի տարրեր ձևերի զարգացման։ Ֆիզկուլտուրային շարժման մեջ սպորտը մեծ դեր է խաղում այն չափով, ինչ չափով վոր նրա առանձին ձևերի միջոցով մենք մարդկանց ներդրավում ենք ֆիզկուլտուրայի մեջ, ուսուցանում ենք նրանց «ՊԱՊ» կոմպլեքսը, մրցումներ ենք կազմակերպում և սրանց միջոցով նոր կադրերի ուշադրությունը դրավում դեպի ֆիզկուլտուրան։ Վերցնենք թեկուղ Փուտբոլի մրցումների առթիվ ստացված հայտերը։ Թյուրքիական Մ իսաղամբանքի ժամանակ ստացվել եր 600 հազար հայտ։ Առայժմ նրանց մեծ մասը մի այն հանդեսատեսներ են, վորոնք ցանկանում են խաղը տեսնել։ Սակայն չուտով նրանք ել կցանկանան մասնակցել խաղին։ Այսպիսով լավ կազմակերպված մրցումների միջոցով մենք ազգաբնակության լայն խավերի հետաքրքրությունն ենք բարձրացնում դեպի ֆիզկուլտուրան։

Ֆիզկուլտ շարժումը ունեկորդամենականությունից մասսայական շարժման վերածելու այս տարիների ընթացքում մենք վոչ միայն չենք իջեցրել սպորտի տեխնիկան, այլև զգալիորեն բարձրացրել ենք այն։ Վերցնենք թեկուղ և ծանրություներ բարձրացնելը։ 1928 թ. մենք ունեցինք 9 ունեկորդ, իսկ 1933 թ. մենք ունենք 15 նոր ունեկորդ, չհաշվելով միջանկյալ

տարիների ունեկորդները։ Ճիշտ նույն ձևով ունեկորդների անընդհատ աճ ունենք մենք նաև թեթև տալետիկայից։ Միայն 1933 թվի ընթացքում մենք ունեցանք դահուկներից յերկու նոր ունեկորդ, չմուշկներից։ Հինգ, լողի՝ տասն և մեկ և այլն։ Այսպիսով շարունակ տեղի յե ունենում մեր տեխնիկական արդյունքների առաջընթաց շարժում։

Բայց, չնայած այս հանգամանքին, պետք է խոստովանել, վոր սպորտի աշխատանքը մեղ մոտ դեռ վատ ու տնայնագործական ձևով է դրված։ Սպորտի տեխնիկայի բնագավառում մենք վոչ մի ուսուցում չենք տանում, և սպորտի առանձին ձևերը մեղնում սովորում են կամ ինքնուս կերպով, կամ մրցումների միջոցով։ Այս գործում մեր ֆիզկուլտ շարժումը կազմակերպված վոչ մի ներգործություն ցույց չի տալիս։ Առաջին կոմպլեքսը, վոր մենք մտցրինք և վորն աշխատավորական հսկայական մասսաների մեջ քաղաքացիական իրավունք ձեռք բերեց, սպորտի առանձին ձևերից միանդամայն թույլ պատրաստություն ե տալիս։ Զե՞ վոր այդ կոմպլեքսը վոչ այլ ինչ է, յեթե վոչ ֆիզկուլտուրայի ընդհանուր, նախնական ուսուցումը։ Րայի ընդիրն ե՝ վերակառուցել հիշյալ աշխատանքը և դնել այն ել ավելի բարձր մակարդակի վրա։

Ի՞նչպես պետք է անել այդ։ Մի շարք

ընկերներ կարծում են, վոր այդ նպատակին մենք կհասնենք, յեթե հավաքային կոլեկտիվներ ստեղծելով՝ նրանց անդամներին աշխատանքից կազմատենք: Բոնել այս ուղին, նշանակում ե՝ այդ կոլեկտիվներն ու թիմերը կարել Փիզկուլտուրայի մասսայական շարժումից: Իսկ ո՞վ կսովորեցնի մյուսներին: Ո՞վ առաջ կտանի մեր Փիզկուլտ շարժումը: Անկասկած՝ դեպի ոեկորդամենականությունը վերադառնալու ուղին ե այդ: Կա մի այլ ճանապարհ—տեխնիկայի մասսայական բարձրացման ճանապարհը: Պետ քե անցնել սպորտի առանձին տեսակների համար գպրոցներ ստեղծելու գործին: Յուրաքանչյուր արտադրական կոլեկտիվում սեկցիաների փոխարեն դպրոցներ պետք ե ստեղծել: Գոյություն ունեցող այժմյան սեկցիաները չեն կարող մեզ բավարարել, քանի վոր նրանք թույլ են կազմակերպվել և վեր են ածվել ինչ վոր միջանցիկ մի բանի: Փամանակն ե անցնելու կազմակերպության ավելի կանոնավոր, ավելի հաստատուն և ավելի դիսցիպլինար ձևերի:

Պետք ե ստեղծել 10-ից վոչ պակաս դըպրոցներ, վորոնք արդեն իրենց ներսում հետագայում դիֆիբրենցիացիայի կենթարկեն սպորտի առանձին տեսակները: Որինակ՝ ջրային սպորտի դպրոցը կբաժանվի հետևյալ մասերի—թիավարական սպորտի և լողի: Շարժական խաղերի դպրոցի մեջ կմտնեն Փուտրուլ,

տեննիսը, վալեյ-բուլը և այլն: Առանձին դրաբոցներ պետք ե պոեղծվին նաև հարձակման ու պաշտպանման ձևերի (ըմբշամարտի բուլոր ձևերը, ներառյալ նաև բռնցքամարտը), դահուկների, արագության վազքի (չմուշկներ), Փիզկուլտային (ձևավոր) սահքի, մարմնամարզական գպրոցներ և այլն:

Եթե մենք իրոք ցանկանում ենք բարձրացնել սպորտի տեխնիկան ապա պետք ե այդ գպրոցներն ընդունենք միայն առաջին կոմպլեքսի նորմաները տվողներին, այսինքն այնպիսի մարդկանց, վորոնք արդեն վորոշ կազմակերպական ունակություններ ունեն և նախնական վորոշ ուսուցման բովով են անցել: Դպրոցը պետք ե Փիզկուլտուրնիկին այնպես պատրաստի, մոր վերջինս ըստ իր մասնակցության ի վիճակի լինի նորմաները լերկորդ կոմպլեքսից վոչ ցածր մասշտաբու տալու: Դպրոցների ծրագոի մեջ պետք ե մտցվի նաև մի շարք ընդհանուր դիսցիպլինների ավանդում, վորոնք անհրաժեշտ են լուրաքանչյուր Փիզկուլտուրնիկի, քաղուսություն, սանմինիմում և ուղմական պատրաստություն՝ Ա կոմպլեքսով սահմանված նորմաներից վոչ պակաս:

Վո՞րտեղ պետք ե կառուցել այդ գպրոցները: Դպրոցները պետք ե ստեղծել անպայման ձեռնարկություններում, վոչ մի դեպքում չկտրելով արտադրությունից: Քանի

վոր հիշյալ դպրոցները պետք ե ընդունվեն
միմիայն առաջին կոմպլեքսի նորմաներ
տվյալները, հարց ե ծագում՝ ի՞նչպես ե լի-
նելու առաջին աստիճանի կոմպլեքսի ու-
սուցման խնդիրը։ Մի շարք ընկերներ յենթա-
դրում են, վոր յեթե դպրոցները հատկաց-
վելու յեն բացառապես առաջին կոմպլեքսը
լրիվ տվյալներին, ապա սեկցիաներում պետք
ե պատրաստվին առաջին կոմպլեքսի նոր-
մաները տալու համար։

Գետք ե ընդունել, վոր այս սխալ հարցա-
դրում ե. սա կստեղծի մի դրություն, յերբ
դպրոցներում կկենդրոնան դասատուական
լավագույն ուժերը, իսկ սեկցիաներում այլևս
վոչ վոք չի ցանկանա աշխատել։ Գործն այն-
պես պետք ե զնել, վոր նորմալ տիպի դպրոց-
ներին կից լինեն նաև ցածր տիպի դպրոցներ,
ինչպես բուհերին կից բանֆակներ կան։

Յեթե մենք. յուրաքանչյուր Փիզիու-
տուրնիկի, վորը կսովորի մեր դպրոցներում,
առաջադրենք սովորեցնել առաջին կոմպլեքսից
3-5 հոգու, վորը դժվար խնդիր չի, ապա
մենք չուտով կունենանք յեռապատկված
քանակությամբ՝ պատրաստված Փիզիու-
տուրնիկներ։

Ահա թե ի՞նչ ե ներկայացնում այդպիսի
սխատեմը։ Նա հնարավորություն ե ստեղծում
մեր Փիզիուլտուրնիկների համար յուրացնելու
սպորտի ամենաբարձր տեխնիկան և ծավա-

լելու մասսայական աշխատանքները։ Ինչպես
պետք ե իրականացնել գործնականում այս
վերակառուցումը։ Իհարկե վո՛չ միանգամից,
վո՛չ մեկ որում՝ գոյություն ունեցող բո-
լոր սեկցիաները դեկրետի միջոցով դպրոցներ
վերանվանելու միջոցով։ Մենք այլ կերպ
պետք ե մոտենանք այս գործին, վերակա-
ռուցումն սկսելով ամելի խոշոր կոլեկտիվ-
ներից ու աստիճանաբար ընդլայնելով այն։
Պետք ե դպրոցներն ապահովել բավականա-
չափ վորակավորված զեկավարությամբ,
հակառակ դեպքում վերակառուցումն անմիտ
բան կդառնար։ Դպրոցների կազմակերպման
կապակցությամբ ժամանակն ե վերջապես
լրջորեն հարց դնելու՝ մեր բավարար թվով
վարպետներին ոգտագործելու մասին։ Նա-
յած այսաւ կոլեկտիվի կարողության և Փիզ-
կուլտուրնիկների քանակի, պետք ե համա-
պատասխան վորակ ունեցող վարպետների
կցել այս կամ այն դպրոցներին, նախնապես
պայմանագիր կնքելով և ապահովելով նրա
աշխատանքի հնարավորությունները։ Այն
դպրոցները, վորոնք լավ հիմքերի վրա կղնեն
ուսուցումը, լավ կկազմակերպեն առաջին
կոմպլեքսի նորմաները տալու մասսայական
պատրաստումը, մենք կկոչենք նրանց զեկա-
վար-վարպետների անունով։ Մրցումներին
կմասնակցին առանձին վարպետների աշա-
կետները, և այս միջոցով մենք վարպետներին
կներգրավենք փոխադարձ մրցման մեջ։

Ի հարկե վոչ յուրաքանչյուր վարպետ
պիտանի յե դպրոց զեկավարելու համար:
Դպրոցի լավ զեկավար լինելու համար պետք
է վոչ միայն կարողանալ ցույց տալ, թե ի՞նչ-
պես պետք է վազել, վոստնել, այլև պետք ե
կարողանալ վազքի և վոստյունների սովո-
րեցնել: Մենք պետք ե պատրաստենք այնպիսի
մարդիկ, վորոնք լիովին կարողանան տիրա-
պետել սպորտի մեթոդիկային և կարողանան
գիտականորեն մշակել Փիզիկական կուլտու-
րայի բոլոր հարցերը: Այսպիսի մասնագետ-
ներ մեզ նույնպես պետք են, ինչպես պետք են
ինժեներներն արտադրությանը: Այդպիսի
մասնագետներ պատրաստելու համար պետք
է ունենանք յուրահատուկ «բուհ»-եր, վոր-
կարելի յե կազմակերպել և Փիզկուլտ խոր-
հուրներին կից և մեր ստացիոնար Փիզկուլտ
ուսումնական հիմնարկներում: Ուսուցման
այսպիսի սիստեմ ստեղծելով, յայնորեն գար-
դացնելով Փիզկուլտ շարժումը՝ մենք մոտա-
գա տարիներում այնքան կբարձրացնենք
գա տարիներում այնքան կկարողանանք գե-
սպորտի տեխնիկան, վոր կկարողանանք գե-
րազանցել գոյություն ունեցող բուրժուական
բարձրություն համարհային բոլոր ռեկորդները: Մրա
համաշխարհային բոլոր ռեկորդները: Մրա
համար մենք ունինք բոլոր հնարամորություն-
ները. պետք է միայն ցանկություն և աշ-
խատելու կարողություն:

Դպրոցներում պետք ե ծավալել նաև
Փիզկուլտուրնիկների ուսուցման գործը, պատ-

րաստելով նրանց առաջին կոմպլեքսի նոր-
մաները տալով համար: Այսպիսով այս ամ-
բողջ կազմակերպական վերակառուցումը
մեզ պետք է տա կազմակերպվածության ա-
վելի բարձր դիսցիպլինա և սպորտի բար-
ձրության տեխնիկա: Այս բոլորն ամբողջու-
թյամբ կբարձրացնի մեր Փիզկուլտ շարժու-
թյը, գոյություն ունեցող ներկա վիճակի հա-
մեմատությամբ, ավելի բարձր աստիճանի:

Անհրաժեշտ է կանգ առնել կազմակեր-
պության այս սիստեմի դեմ այն մի քանի ըն-
կերների կողմից արվող առարկության վրա,
վորոնք ավելի նպատակահարմար են գտնում
արհմիութենական խորհուրդներին կից միաս-
նական կամավոր ընկերություններ հիմնել:
Նրանք այդ ավելի պարզ սիստեմ են հա-
մարում, քանի վոր կամավոր ընկերություն-
ների մեծ քանակությունը, նրանց կարծիքով,
աշխատանքի մեջ ավելի մեծ դժվարություն-
ներ կստեղծի: Ի հարկե, խոսք չկա, վոր մի
կազմակերպության հետ ավելի հեշտ է գործ
ունենալ, քան մեծ քանակությամբ կազմա-
կերպությունների հետ: Սակայն հարցը պետք
է վճռվի վոչ միայն Փիզկուլտ առանձին դե-
կավար ընկերների հարմարության տեսա-
կետից: Պետք է հարցը դնել կազմակերպու-
թյան ավելի նպատակահարմար սիստեմ ըս-
տեղծելու և նրա մեջ միլիոնավոր մասսա-
ներին ընդգրկելու տեսակետից:

Կուսակցությունն ու ընկ. Ստալինը սո-

վորեցնում են գնալ վոչ թե ամենաթույլ դիմադրության զծով, այլ ճիշտ զնելով խնդիրը, այն իրականացնելու համար, մոբլիզացիայի յենթարկել բոլոր ուժերը՝ հասնել նրա կատարմանը։ Ահա յեթե այս տեսակետից մոտենանք հարցին, ապա միանդամայն պարզ կլինի, փոր միասնական կամավոր ընկերությունը մեզ վոչ մի առաջընթաց շարժում չի կարող տալ։

Ֆիզկուլտ շարժումը վիթխարի կերպով աճել ե, սկսել ե քաղաքականապես, վերակառուցվել ավելի մեծ չափով միանալով սոցիալիստական շինարարությանը և առաջին հերթին՝ իր հիմնարկի ձեռնարկության կյանքին ու գրծունեյությանը։ Վերակառուցումն արտադրական սկզբունքով ավարտելով արտադրության հետ կապված արհմիութենական և այլ կազմակերպությունների գծի համեմատ կառուցելով միայն մենք իրոք կարողանանք ընդգրկել աշխատավորական ամենալայն մասսաներին և ներգրավել նրանց Փիզկուլտուրայի գործի մեջ։ Միասնական ընկերությունն, ընդհակառակը, կհանգի դիմագրկության, կստեղծվի «ընդհանրապես» դեկավարություն, կդանդաղի Փիզկուլտ կաղմակերպության աճը, վորովհետեւ, միլիոններին կազմակերպել միասնական ընկերության մեջ այդ նշանակում ե՝ եյականում չղեկավարել այդ մասսաները։ Այդ բոլոր

յետ կտանի մեզ դեպի ոռկրդսմենականություն։

Մյուս ընկերները համաձայնելով կամագոր ընկերությունների սիստեմին, գտնում են, վոր իսկական սնդամ ընդունվելու սահմանափակումը միայն առաջին կոմպլեքսի սորմաները լրիվ տվողներով պատճառ կդառնորմաները լրիվ առաջնային կոմպլեքսի առաջնային կոմպլեքսը հարգերի կրծառականագաման, նորմաները տվողների ինքնամեկուսացման և դրանով իսկ՝ մասսայական աշխատանքների կրծառման։ Այս տեսակետն ել միանդամայն սիսալ ե։ Ընդհակառակը, կազմակերպական պարզորոշ կառուցածք ստեղծելով և ճիշտ զեկավարությամբ մենք վոչ ծելով և ճիշտ զեկավարությամբ մենք վոչ ծիայնք կրծատի նոր կադրերի ներգրածման չենք այլև ավելի վորմը Փիզկուլտ շարժման մեջ, այլև ավելի շատ կուժեղացնենք այն։ Վորքան լավ կազմակերպված լինեն Փիզկուլտուրնիկները, վորման բարձր կանգնած լինեն ընդհանուր քան բարձր կանգնած լինեն ընդհանուր Փիզիկական զարգացումն ու սպորտի նը-գաճումները, այնքան ավելի մեծ ու վաճառքները, այնքան ավելի մեծ ու վաճառքները կհատկացվի այդ կազմադրություն կհատկացվի այդ կազմադրություններին աշխատավորության մակերպություններին աշխատավորության կողմից, այնքան ավելի մեծ կլինի նորմաներն արագ տալու և Փիզկուլտ կաղմակերպության իսկական անդամ դառնալու մակերպության իսկական անդամ դառնալու մասնիկությունը։ Այսպիսով մի խթանի փոխացանիկությունը։ Այսպիսով մի խթանի փոխացանիկությունը ատանալ ՊԱՊ. կրծքանշան, Փիզկուլտուրնիկների համար կավելանա վոչ պակաս առուրնիկների

կարեռություն ներկայացնող մի նոր խթան
և, —կամավոր ընկերության իսկական ան-
դամ լինել:

Յուրաքանչյուր ընկերության, Փիզկուլ-
տուրայի յուրաքանչյուր խմբակ պետք է ու-
նենա աշխատանքի պլան, վորը նախատեսի
ինչպես ընկերությանը իսկական անդամների
հետ տարվելիք աշխատանքները, նույնպես
և առաջին կոմպլեքսի նորմաները տալու հա-
մար պատրաստվելը և նոր կադրերի ներգրա-
վումը Փիզկուլտ շարժման մեջ:

Այսպիսով կազմակերպության նոր սիս-
տեմը վոչ միայն չի կրծատի Փիզկուլտուր-
նիկների շարքերը, այլև հետագայում կտա
շատ արագ աճ, սակայն ավելի մեծ դիսցիպ-
լինարության և կազմակերպվածության դեպ-
քում, քան վոր մենք այժմ ունենք:

Անհրաժեշտ ե հատուկ ուշադրություն
դարձնել Փիզկուլտուրնիկների վրա բժշկա-
կան վերահսկողություն ունենալու նշանա-
կության վրա: Բժշկական վերահսկողությու-
նը պետք է տարվի սիստեմատիկաբար,
կոմպլեքսներով կամ սպորտով պարագողների
և հատկապես յերեխաների մեջ:

Բոլոր մրցումները պետք ե սպասարկվեն
բժիշկներով, և բժիշկը պետք ե պատրասխա-
նատվություն կրի, յեթե մրցումներին մաս-
նակցին այն Փիզկուլտուրնիկները, վորոնք

ըստ իրենց առողջության այդ իրավունքը
չունեն:

Ֆիզկուլտ կազմակերպությունների աճը
պահանջում է ֆիզկուլտուրնիկների կադրերի
մեծ պատրաստականություն: Կադրերի պա-
հանջը բավական է լուսաբանել մի քանի թվե-
րով: Յեթե վերցնենք 2 միլիոն Փիզկուլ-
տուրնիկներին, վորոնք կռմալեքսի բոլոր
նորմաները տվել են (վոր նախատեսված է
պլանով 1933թ. վերջին), և ճիշտ կազմա-
կերպենք նրանց (ունենանք թեկուզ 100 հո-
գուն մեկ զեկավար), ապա միայն նրանց
համար կպահանջվի քսան հազար զեկավար, —
դատավորներ, սրանց ոգնականներ, կազմա-
կերպիչներ և այլն: Սրան անհրաժեշտ է ավե-
լացնել նաև ԽՍՀՄ դպրոցական վողջ ցանցի
և Փիզկուլտ անխատանք տանող այլ կազմա-
կերպությունների գծով յեղած կադրերի պա-
հանջը: Այստեղից բղիսում ե կադրերի պատ-
րաստման գործը նոր ձևով դնելու անհրաժեշ-
տությունը: Բացի Փիզկուլտուրային բուհե-
րից ու տեխնիկումներից, անհրաժեշտ է ըս-
տեղծել կարճատև դասընթացների մի ամբողջ
ցանց (այս թվում նաև բոլոր խոշոր ձեռնար-
կությունները), վորը հնարավորություն կտա
ամենակարճ ժամանակամիջոցում պատրաս-
տելու անհրաժեշտ թվով աշխատողներ:

Կադրերի պատրաստման գործը մենք
պետք ե տանենք յերկու ուղղությամբ — մի

կողմից՝ պատրաստենք կազմակերպիչներ,
մեթոդիստներ, վորոնք անհրաժեշտ են կազ-
մակերպությունները ղեկավարելու, Փիզկուլ-
տուրայի սիստեմը ձիշտ կենսագործելու հա-
մար, մյուս կողմից պետք է պատրաստենք
մասնագետներ ըստ սպորտի առանձին տե-
սակների:

Սպորտի առանձին տեսակների համար
վորակյալ աշխատողներ մեզ այնպես ան-
հրաժեշտ են, ինչպես ինժիներ-մասնագետ-
ներն արտադրությանը: Ուստի Փիզկուլտ
շարժման համար ղեկավար մեթոդիստներ
պատրաստող դասընթացներին զուգընթաց՝
մենք պետք է ստեղծենք Փիզկուլտուրայի
առանձին դիսցիլինների ու սպորտի առան-
ձին տեսակների դպրոցների ու դասընթաց-
ների լայնարձակ ցանց:

Այդ դպրոցներն ու դասընթացներն ըստ
կոլեկտիվների կազմակերպված դպրոցների
ընդհանուր սիստեմի բարձրացրած տիպը
կհանդիսանան: Քանի վոր այդ հատուկ դրա-
րոցները պետք է մտնեն առաջին հերթին մեր
վարակտներն ու ռեկորդամենները, ինչպես
նաև սպորտի այս կամ այն տեսակի մեջ ավելի
ընդունակ Փիզկուլտուրնիկները, մենք պետք
ենախատեսենք, վոր այդ դպրոցների ուսու-
ցումը պետք է զուգակցվի Փիզկուլտ կազմա-
կերպությունների շարքերում սովորող ընկեր-
ների սիստեմատիկ աշխատանքին: Այս զու-
գակցումը պետք է կանխի այդ դպրոցների

մեկուսացումը Փիզկուլտ ընդհանուր շարժու-
մից և այդ դպրոցները նեղ կորպորացիայի
վերածելուց:

Վորակյալ կարողանանք Փիզկուլտ շարժ-
ման ասպարեզում մեր առաջ դրված խնդիր-
ները կատարել, անհրաժեշտ ե վողջ ուշա-
դրությունը կենտրոնացնել մեր առորյա աշ-
խատանքների հետեւյալ կարեորագույն մո-
մենտների վրա.

1. Ֆիզկուլտ կազմակեպությունները դե-
կավարող մարմինների աշխատանիքների վե-
րակառուցում: Մեր ղեկավար Փիզկուլտ
կազմակերպությունները մինչեւ կուսակցու-
թյան կա վորոշումն զբաղվում եյին գլխա-
վորապես սպորտի որացույցներ կազմելով և
առանձին կազմակերպությունների միջև ծա-
ռած մանր վեճերի քննությամբ: Մի քանի
Փիզկուլտ կազմակերպություններ դեռ ևս
չեն կատարում իրենց՝ վորակյալ Փիզկուլտ
արժումը ղեկավարող պետական մարմին-
ների՝ դերը:

Կազմակերպությունների զգալի մասի մեջ
մինչեւ այժմ ել դեռ մնացել են հին սովորու-
թյունները: Այդ միանդամայն անհամատեղե-
լի յե այն թափին, վոր ընդունել ե այժմ Փիզ-
կուլտ շարժումը: Աշխատանքը ղառնում ե
միանդամայն բազմատեսակ ուսուցման ծա-
վայում կոմպլեքսի և սպորտի առանձին տե-
սակների ուղղությամբ, սպորտ մրցումների
կազմակերպում, սպորտային ինվենտար և

սպորտային շինարարություն, կադրերի պատրաստում, մասնակցություն քաղաքական կամպանիաներին, զուգակցելով այն Փիղկուլու աշխատանքների հետ և այլն։ Այս պատճառով հին կադրերի վերադաստիարակման խնդիրը և նոր կադրերի ընտրությունը մի առանձին ուժով ծառանում ե Փիղկուլու կազմակերպությունների առաջ։

2. Ազիտացիայի ու պրոպագանդայի ծավալում։ ՊԱՊ-ի սիստեմը թափանցել է աշխատավորական լայն խավերի մեջ, սակայն դեռևս վոչ բավարար չափով։ Այնինչ Փիղկուլությաի խորհրդային սիստեմի համար աղետացիա և արողապահնդա ծավալելու հրնաբավորություններ մեզ մոտ չափազանց չատկան։ Հարկավոր ե միայն, վոր Փիղկուլությին յուրաքանչյուր կողեկտիվ, Փիղկուլութուրային յուրաքանչյուր կազմակերպություն մշակի ագիտացիայի ու պրոպագանդի այն միջոցառումները, վոր կկարողանա կիրառել իր ձեռնարկության մեջ, շրջանում, քաղաքում և այլն։ Մեր առջև իր ամբողջ սրությամբ ծառացած ե նաև Փիղկուլու կազմակերպության աշխատանքների մեջ մեր պրոլետարական ու խորհրդային ինտելիգենցիային ներդրավելու խնդիրը։

Պետք ե ասել, վոր մեր ամբողջ ինտելիգենցիան, չնայած Փիղկուլու շարժման այ-

մեծ վերակառուցման, վոր կատարված ե այս ժամանակամիջոցում, դեռևս մի կողմ է կանգնած։ միանդամայն թույլ կերպով են արտացոլել մեր Փիղկուլու շարժման հաջողությունները յերաժտության, նկարչության, քանդակագործության, գրականության մեջ։ Մինչդեռ այդ բանի պահանջն ուժեղ չափով աճել է։ Վեցնենք թեկուզ ազատ շարժումները։ Միանդամայն պարզ է, վոր մասսայական վարժությունների նոր ձևերը պահանջում են նաև յերաժտուկան համապատասխան ձևավորում և այլն։

Անհրաժեշտ է, վոր գրողների, նկարիչների ու յերաժտների կազմակերպություններն ամելի ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերեն Փիղկուլու շարժման մեջ։

3. Ինքնակնեալապություն։ Ֆիղկուլու կազմակերպության առաջ դրված խնդիրները կատարելու համար ամենայն վճռականությամբ պետք է ծավալենք ինքնաքննադատությունը։ Ինքնաքննադատությունը պետք է դառնա մեր առորյա աշխատանքների անբաժան մաս։

Մեր կազմակերպություններում դեռևս չատ ավանդամոլություն կա, չափազանց չատ են հին ձևով ապրողներն ու աշխատողները։ Այս բոլորի դեմ պետք է հայտարարվի ամենավճռական արշավ՝ իրենց՝ Փիղկուլու լիների կողմից պետք է այդ բոլոր թերություններն վճռական դնդակության յենթարկել և շտափ կարգով ուղղել։

4. Ինքնագործունեյության ծավալում Հինքնաքննադատության ծավալման հետ միասին անհրաժեշտ ե ամենայն վճռականությամբ ծավալել նաև Փիզկուլտ կազմակերպությունների ու բոլոր Փիզկուլտուրնիկների նախաձեռնությունն ու ինքնագործունեյությունը։ Մեր կողմից նշված ե Փիզկուլտուրայի սիստեմի միայն ընդհանուր ուրվագիծը, այս ասպարեզում դեռևս շատ տեղ կա ստեղծագործության ու նախաձեռնության համար (ի՞նչպես պետք ե ավելի լավ ձեռվ դնել ուսուցումը, ի՞նչպես ձեակերպել այդ բոլոր կազմակերպութեն, սպորտի մասսայական նոր ձեերի մշակում, սպորտ ինվենտարի արտադրություն և այլն)։ Այս բոլոր հարցերը մենք կարող ենք անաջ քաշել և ճշգրիտ լուծել միմիայն Փիզկուլտուրնիկների լայն մասսաների ամենաակտիվ մասնակցությամբ։

5. Դասակարգային գգմնություն։ Փիզկուլտուրայի խորհրդային սիստեմն ստեղծվել է ոպորտունիզմի դեմ մղվող վճռական պայքարում, քանի վոր անցյալի բոլոր սիսալները հանգում եյին բացառապես ոպորտունիստական տեսության «Ցույլ տուր յուրաքանչյուրին պարագել՝ ինչով ցանկանում ե»։ Հստ եյության այդ պատճառ դարձավ բուրժուական Փիզկուլտուրային ամենավատ մեթոդների արմատացման։ Փիզկուլտուրային աշխատանքների վերակառուցման առաջին

իսկ որերից ամեն յերանգի ոպորտունիստներ սկսեցին քայքայել այդ աշխատանքը, բնորոշելով այն վորպես «Փիզկուլտ շարժման մթնչաղ» «սպորտի լուծարք» և այլն, յուրաքանչյուր պատեհ առիթից ողտվելով Փիզկուլտ շարժմանը հին ռելսերի վրա դնելու համար։ Պարզ ե, վոր հետագայում ևս դասակարգային թշնամին ու նրա ագենտուրան կաշխատեն ոգտագործել յուրաքանչյուր սխալ, յուրաքանչյուր վրիպում իրենց շահերի համար։ Այդ պատճառով չպետք ե թուլանադասակարգային զգնությունը։ Վճռական պայքար և հարկավոր նաև ձախ քյալադյոզությունների դեմ, վորոնք մասսայական աշխատանքի փոխարեն հանգում են վարչարարության, պետք ե պայքարել նաև սպորտի հարցերում ձախ Փրազյորականության դեմ։

Փիզկուլտուրային շարժումը մեզնում, այս վերջին տարիներում հասել ե զգալի արդյունքների, սակայն այդ դեռ աշխատանքի սկիզբն ե միայն։ Մեր հնարավորությունները հսկայական են, և Փիզկուլտուրային բոլոր կազմակերպությունների ճիշտ աշխատանքի դիրքում, մասսայական բոլոր կազմակերպությունների (արհմիություններ, կոմսոմոլ) և իրենց՝ Փիզկուլտուրնիկների մասնակցությամբ, վճռական պայքար մղելով

բոլոր թերությունների ու խեղաթյուրումների
դեմ, խորհրդային ֆիզկուլտուրային շարժու-
մը մոտագա տարիներում չտեսնված հաջո-
ղություններ կարող ե ձեռք բերել:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0301650

8619

ԳԻԱԸ 50 ԿՐԹ.

Н. К. АНТИПОВ
За советскую систему физкультуры

Госиздат ССР Армении, Еревань, 1931